

(۱)

چگونه ماه مبارک را پذیرایی کنیم؟

ستایش مخصوص خدا بیاست که پروردگار جهانیا ناست، همان خدا بی که در قرآن کریم میفرماید: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ} ترجمه: «ای کسانی که ایمان آورده اید!

روز هگر فتنما همبار کر مضانبر شمانو شته
شده است، همانطور یک هبر ملت های پیش از شمانو شته
شده بود، تا باشد تقو ا پیشه کنید»، گو ا هیمید همبر این که نیست معبود بر حق جز الله یکتا
و بیهمتا، و گو ا هیمید همبر این که سر دار و پیامبر ما حاضر تمحمد مصطفی صلی الله علیه
یهو سلم بند هو فر ستاد خدا و نداشت، آن پیامبر در حدیثش یفچنین میفرماید:
«کسی که ماه مبارک کر مضانر ابا ایمان کاملو یقین روز هبگیر دگنا ها نگذشته و بخشید
دهمیشود»، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَىٰ هُوَ عَلَٰهُ هُوَ صَحْبِهِ، وَ مَن تَبِعَهُ بِإِحْسَانٍ أَلِيًّا مَالِدٍ
ین.

اما بعد!

یک یاز احسانو فضل خدا و ندمتعالبر بندگان شایناست که هر ای آنها و قاتمخصوص صبر ایخیز
رو ثوابقر ار داده است، که هر آنا و قاتخیر زیادور حماتومهر بانیهایز یادناز لمیشود
، و پاداشعبادتدر آنوقت بسیار است، پیامبر صلی الله علیه وسلم میفرماید:
«همانایروردگار شمادر روز های مخصوص سالر حماتومهر بانیهویشتر ابر شمانا
ز لمیکند پس کوشش کنید تا در معرض اینر حمته اقرار گیرید، چون اگر بر ای یک یاز شما
ینمهر بانیهو حمتمنصیب شود پس از آنهیچگاه بدبختو شقینمیشود»، بزرگتر ینو باشد
فتز ینا و قاتهمانما همبار کر مضاناست، چنانما هی که روز های آنبهتر ینروز هایسید
الوشدهای آنبهتر ینو با فضیلتتر ینشبهای سالاست، پیامبر صلی الله علیه وسلم همیشه
صاحبخو در ابهر سیدنما همبار کر مضانکه بیانگر نعمتو بخشش الهی است بشار تمیدا
د، از حضر تا بیهر یر هر ضیال الله عنهر و ایتاست که هر سو لاله صلی الله علیه وسلم فر مو
د:

«ما همبار کر مضانکهما هخیلیا مبار کو بابر کتا سنفر ار سید هاست، خدا و ندمتعال

(۲)

روز هگر فتنروز های آنرا فرض نمود هاست، چوندر اینماه دروازه های آسمان دروازه های رحمت خداوند گشوده میشود، و دروازه های دوزخ بسته میشود، و شیاطین گمراه کنند هب غولوزنجیر کشیده میشود، خداوند در اینماه یکشیر اقرار داده که عبادتدر آنشب بهتر از هزار ماه است، کسی که از خیر اینشب محروم شود خیر و ثواب بزرگی را از دست میدهد».

اصحاب پیامبر صلی الله علیه و سلم همیشه از خداوند متعال میخواستند تا ایشانرا ابهام مبارک رمضان در انجام کارهای خیر و ثوابیاریشان نماید، ابن جبر حمت الله علیه میفرماید:

بسیاری از نیکوکاران در شش ماه اخیر همیشه از خداوند متعال میخواستند تا آنها را ابهام مبارک رمضان رساند، و سپس شش ماه دیگر از خداوند متعال میخواستند تا عبادت مبارک رمضان آنها را ابهر گاه خویشب پذیرد. و یحیی بن ابی کثیر چنین دعا می کرد:

«بار خدایا!

مرا ابهام مبارک رمضان تسلیم کنو ماه رمضانرا ابهمن تسلیم نما، و آنرا پذیرفته شده از من تسلیم شو»، و از جابر بن عبد الله رضی الله عنهما و ایتاست که پیامبر صلی الله علیه و سلم به منبر برآمد، زمانیکه به بدرجه اول برآمد فرمود: آمین. سپس به بدرجه دوم برآمد فرمود: آمین. سپس به بدرجه سوم برآمد و گفت: آمین. اصحاب کرام گفتند:

شنیدیم که سه بار آمین گفتی؟ رسول الله علیه سلام فرمود:

«زمانیکه به بدرجه نخست برآمد محضر تجبر نیل امین نزد ما آمد و گفت: بدبخت باد انسانیکه ماه رمضانرا بباید و سپس بدو ناینکه گناهان اینانسان بخشید ه شو د بگذرد، پس من گفتم: آمین....»

مادر استقبالا اینهمان بزرگوار داریم که چند روز بعد نزد ما می آید، بر ما لازم است تا پیرو پیامبر صلی الله علیه و سلم میارانا و در اینماه مبارک کبر انجام عبادت و اعمال نیکو کنیم، پس هر فرد مسلمان ضروری است تا در قدم نخست نیت خود را در ستند نماید، چونبانی است که عبادت خداوند متعال به درگاه او پذیرفته میشود، زیرا که هنتر از پذیرفته شدن اعمال نیکوست، چون پیامبر صلی الله علیه و سلم میفرماید:

«بهدر ستیکه پذیرفته شدن اعمال منوط نیست در ستاست، و همانا بر ایهر شخصتو ابو یاد اش همان چیز ی داد همیشه دکهنیتنموده است، پس هر کسی که به سو ی خدا و پیامبر شهر تنماید تو اچنین هجر تنصیبش میشود، و کسی که به سو ی دنیا هجر تکند آنرا در میابد، و کسی که هدهدفش رسیدن بهز نیبود هباشد حتما با او از دو اجمیکند، پس هجر تهر کس به سو ی آذ چه میباشد که آنرا میخواد» ، و از ابیهر یر هر ضیالالهعنهرو ایتاست که هر سو لاله صلیالالهعلیهو سلمفرمود: «خداوند متعال میفرماید:

هر عمل نبیشتر از خود او ستمگر روز هاش، پس او از منو بر ایمناستو منیاد اش او را می ده، و روز هسیر است، پس وقتیکیا ز شمار وز هبو دید حتما از اعمالو گفتار بیهوده و لهو و لعیر هیز نماید، پس اگر کسی او را دشنام بدهد و یا با او جنگ کند باید بگوید: من شخص روز هدار هستم، سو گند بهذاتی که هر و محمد در دستاو ستهمانا بویدها ناند انروز هدار نزد خداوند خوشبو تر و زیباتر از بوی مشک است» .

همچنانا باید مسلمان روز هدار در ماه مبارک رمضان عبادتو اعمال نیکر از یاد انجام ده د، و بهآموز هها و توصیه های پیامبر صلیالالهعلیهو سلمهچو نبا عجلها فطار نمودنوت اخیر نمودنر سحر بیابیند باشد، چون پیامبر خدا میفرماید: «همیشه اتمن بخیر و نیک میباشدتا و قتی بهز و دیا فطار نماید و سحر یر اتاخیر کند» ، و همچنان میفرماید:

«سحر یکنید چوندر سحر یر دنبر کتاست» ، همچنین باید در خور دنو مصر فغذ او طعامز یاد هر ویواسر افنکند، چون خداوند متعال میفرماید: {وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ} ترجمه: «بخورید و بنوشید، و لیا سر افنکنید، چون خداوند اسر افکار انرا دوستندارد» ، و پیامبر صلیالالهعلیهو سلم میفرماید:

«انسانظر فبدتر یاز شکمشیر ننموده است، بر ای نبیشتر همان قدر غذا خور دن کفایت میکند که کمرا ورا استنگهدارد، پس اگر حتما باید بخور دیسیکتلتش کمخوردن ابر ای غذا و یکتلتدیگر آنرا ابر ایابویکتلتاثر ابر اینفسخو دنگهدارد» .

و چقدر خوبخواهد بود این که هتر و تمدن نیاز مند فقر را در اینما همبار کا حساس نماید د، چونما هر مضانما هس خا و تمدنیو بخشش است، ما هیاست که هر آنما هیمو اقعیر حم

(۴)

تو مهر بانیر بیتامو بیو هن نانو فقر او مساکین به تمام اشکال هم بستگی ملیا آشکار میشو
د، پس اینگونه هم بستگی با عثاد خال خوشحال یوسرور در قلب آنها میشود، چوناز عبدالل
هابنعباسر ضیالله عنهما رو ایتاستکه میفرماید:

«پیامبر صلیالله علیه وسلم با سخاو ت ترین مرد میبود، و بیشتر ین سخاو تر ادر ما همبا
ر کر مضان هنگامیکه باحضر تجبر یلدیدار میداشتا انجام میداد، چونهر شب ما همبار ک
ر مضان باحضر تجبر یلدیدار مینمود دو قر آنکر یمر ابر او تکرار میکرد، پس پیامبر
صلیالله علیه وسلم با سخاو ت تر از باد آذ ادبود»، این سخاو تمندیمخصوص صنتها نفقهن
بود، بلکه مفهومی مانو اسعتر از آنبو دپسشاملنیکویی، صلء عرحم، مهر بانو محبتور
عایتحقوقو جایبمیشد.

همچنین باید مسلمانبر انجامافز ایشعبادتتلاش نماید، مانند تلاو تقر آن، تفکر معانیو مف

اهیمان، نماز تر او یح، چون پیامبر

(ص)

میفرماید:

«کسیکه ما همبار کر مضانر ابا ایمانو یقینکاملروز هبگیر دگنا هاناو بخشید همیشه

د»، همچنین میفرماید:

«کسیکه شب قدر ر ابا ایمانو یقینکامل نماز بخو اندگنا هانا گذشتها شبخشید همیشه د»،

واز حضر تعانشهر ضیالله عنهما رو ایتاستکه میفرماید: شبی پیامبر

(ص)

نیمه شب بخار جشدو در مسجد نماز ادا کرد، پس مردمنیز مانند او نماز ادا کردند، پس مرد

دمدر صبحگاهان پیر اموناین نماز گفتگو کردند، پس اکثر آنها جمع شدند و با او نماز ادا

کردند، پس مرد بیشتر در اینبار هبا هم صحبت کردند و در شب سو ما هالی مسجدز یاد شد

، پس پیامبر صلیالله علیه وسلم بر آمدو همها هم نماز ادا کردند، چونوقتیشب چهار مدر

ر سید مسجد گنجایشا هالی اشرا انداشتحتیکه به نماز صبحبر آمد، پس وقتینماز صبحر

ادا کرد به سو یمردم رویاوردو دعانمود، پس سفر مود:

«اما بعد!

همانا جایگاه شمایر منپوشید هنیست، لیکن تر سیدم تا مباد ابر شما فرض شود و از ادایا

عاجز شوید»، پس حضر تعمر ر ضیالله عنهما مانخلاق تشطور یدید که باید مردم را

گرد هم جمع نماید و یکقار بیر ایشا ن نماز و قر آن بخواند، پس از عبدالرحمن بن عبدالقاریر

و ایتاستکه میفرماید:

شبیدر ما همبار کر مضان باحضر تعمر ر ضیالله عنهما به سو یمسجدر فتیم، دیدیم که هم

(۵)

ردمپر اکندهو منفر قبو دند، و هر کس بهتنه ایی خو دنماز ادا میگرد، و گاهی بیکنفر نماز میخواند و یکنگرو هیبها و اقتدا میگردند، پس حضر تعمر رضی الله عنهما فرمود: «به نظر مناگر اینهار ابریکقار یجمعنما میبهرتر خواهد بود، سپستصمیمگر فتو آنهار اربهاما متی حضر تابیینکعب جمعنمو دتا سنن نماز تر او یحبر پاشود دو میان مسلمانانیکپ ار چگیو اتفاقا یجادگر دد.

با اینکهروزه و واقیروز هگر فتناز همگنا هانو معاصی میباشد، و لیبسیار یازرو زهدار اناستکهازروزه و خوشجزگر سنگیو تشنگیبهره ندارند، پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود:

«بسا روزهدار اناستکهنصییشانازروزهگر فتننهارگر سنگیو تشنگیاست، و بسا شبزندهدار اناستکهنصییشانتنه اشیزندهدار یاست»، همچنین میفرماید:

«کسی که دروغ گوید و عمل بر اساس آن اتر کند پس خداوند هیچنیازبندار دتا غذا و آشامیدنیک خود اتر کنماید»، و جابر بن عبد الله (رض) میفرماید: هرگاه روزهگر فتیاید گوش، چشموز بانتاز دروغ گوید و حرامکاری روزه بود هب اشد، و خادمراذیتکن، و باید در روز روزهدار بیاوقار و آرامباشی، و نباید روز افطار یوروزه بودنتر ابرابر نمایی، پس باید مسلمانانتلاش نماید تاروزهاشروزه و واقع ییو ده باشد، تا ثمره و مطلوب یازروزه که عبار تاز تقوا و پرهیزگاری است متحقق شود. و بر ماستتابد انیمکه ما همبارکر مضانما هتلاشوز حمتو کار است، پس نباید تلاشوع ملخودر ادر اینما هنسبتبهما هایدیگر به خاطر خستگیوگر سنگیکنماییم، چونبسد یاریاز مردم به خستگیو تنبلیتتمیدهدو همروزهایما همبارکر ابهخوابسپری میکند، و در نتیجه هم منافعو مصالح مردمدر اینما هتعطیل میشود، در حالیکه اینچنینکارها مخالف منافع و هاست، چون خداوند میفرماید:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا لِي مَا كُنْتُ بِعَالِمِ الْآزْمِنِ قَبْلُ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ} ترجمه: «ای کسانی که ایمان آورده اید! (روزهگر فتنن)

ما همبارکر مضانبر شما فرض شد هاسته چنانکه بهر ملت های پیشین شما فرض شد هید و د، تاباشد که تقوا پیشه کنید»، چون تقویا تنبلیو خستگیمتحقق نمیشود، بلکه با انجاما فریضعبادتو کار و اخلاصو مر اقبدا سنن خداوند متعال متحقق میگردد.

(٦)

و قتی مخصوصترین صفات روز هدار مر اقبدا نستخذ او ندمتعالاست، پس اینصفتتقا ضامی کند که خداوند متعالدر وفاکردن به عملو تلاشمر اقبود هباشد، پس کسی که هم ر اقبنازور روز هو جلوگیر یاز خور دنو نوشیدن تو استهما نکسیاست که هم ر اقبو فابهد قعملتیا بیو فایا تمیباشد.

و قتی مهمترینو اجبشخصروز هدار بر ایبذیر فتهشدند عایش، خور دنروز یحلالبود هباشد، پس باید بداندهاگر بدو نادا کردن حق عملیاداشینصیبش شود حتماحر امخورد ه است، زیر اکهاو میخواهد یاداشیدو نعملر ابهدستیاور د، یا اینکه عقدو پیمانوشر طی ر اخلال نمود ه که انجام عملخو استار آناست، بر ابر استاینکار دولتیباشد یا خصوصی.

أَقُولُ لِيَهْدَا، وَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِيُؤَلِّمَنِي لَكُمْ.

* * *

ستایش مخصوص صخدا بیاست که هر روز دگار جهانیاناست، گو اهی میدهمبر اینکهنیستم عبودبر حق جز اللهو احدو لا شریک، و گو اهی میدهمبر اینکهرس دار و پیامبر ما حض ر تمحمد مصطفی صلی الله علیه و سلم بند هو فر ستاده است، اللهم صلّو سلمو بار کعلیه، و علآلهو صحبها جمعین، و منتبّعهم باحسانا لیلو مال دین.

برادران مسلمان!

همانا عملو عبادت دور و بیکیسکه است، پس عبادت عملاست، و عملخالص بهدر گاه خداوند عبادت است، و از همدیگر جدا نمیشوند، خداوند متعال میفرماید:

{وَقُلْ أَعْمَلُوا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ} تَرَجُمَهُ: «و بگو:

عمل کنید، پس بهز و دید خداوند، و پیامبر شو مؤننا عمل شمار اخوا هندیدید، و بهز و دید هسو یخداید انابینهاو آشکار باز گردانید همیشه، پس شمار ابها آنچه انجام میدادید آگا همی کند»، و کسی که در بار هسیر تپیامبر صلی الله علیه و سلمو سیر تصحابهء کر امو مابعد آنها در تاریخ اسلامیت فکر نماید در میابد که همیار کر مضانما هکار و تلاشو تولید است، بلکه بسیار یاز پیروز یهاو موفقیتهای مسلماناندر همینما همیار ک صورت گرتهاست، پس اینما هو اقاما هو موفقیتهای پیروز یهاو فتوحات است، چوندر همینما ه

موفقیتبزرگ عزوه و بدصور تگر فتکه معر کهء جدا کنند همیان حقو باطل بود، چون خدا و ندمتعال مسلمانان را از نزد خود موفوقو پیروز گردانید، با این که شمارشانو آما دگیشانو خیالیان دکی بود، خدا و ندمیفر ماید:

{وَأَقْدَنْصَرَ كُمُ الْهَيْبِدْرُ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ *
 ادْتَقُوا لِلْمُؤْمِنِينَ أَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ بِكُمْ مِثْلَ ثَلَاثَةِ آيَاتٍ لَمَّا لَمْ يَكُنْ لَكُمْ مَسْوَمٌ *
 بَلَاءٌ تَنْصَبُونَ وَأَنْتُمْ تُؤْتُونَ كُمْ مَقْوَرًا هُمْ هَذَا يُمِدُّكُمْ بِكُمْ بِخَمْسَةِ آيَاتٍ لَمَّا لَمْ يَكُنْ لَكُمْ مَسْوَمٌ *
 وَمَا جَعَلَهَا اللَّهُ إِلَّا بُشْرًا لَكُمْ وَلَنْ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُكُمْ بِهُوَ مَا النَّصْرُ إِلَّا مَعِنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ {
 ترجمه:

«و بیگمان خدا و ندمتعال ادر جنگ بدر یار یکر ددر حالیکه شماناتو انبو دید، پساز خدا پ ترسید، باشد که سپاسگزار ینمایید * آنگاه که بهمؤ منان می گفتی: آیاشمار اکافینیس تکه پیرور دگار تان شمار اباسه هز ار فرشته که از آسمان فرود می آیند یار یکنند *

آری، اگر صبر کنید، و پرهیزگار ینمایید، و دشمن با همین جو شوخ و شرس را غشما بیا ید. پرور دگار تان شمار ابه پنجه از فرشته نشاندار یار یخو اهد کرد...». و فتح مکهء مکر مهدر ما همبار کر مضان بحیثبزرگتر ینفتحا از جانب خدا و ندمتعال و رتگرفت، چون خدا و ندمتعال ینفتحا پیا مبر خود و مسلمانان را عزتو کر امتبخشید، و شر کومشر کینر ار سوانمود، و در عصر جدید موفوقو پیروز یمصر در ده ما همبار کر مضانوششما کتوبر انجام گرفت و یکه خدا و ندمصر را موفوق گردانید تا سرزم ینو کر امتخودر ابر گرداند، و شعار سر باز مصری:

گفتنا للهاکبر، باروز هداشتن روز و عبادتو تلاوتقر آنود عایصادقانه در شب بود، طو ریکه در نتیجه کامیاب شدن و توانستند متجاوزینر ابرانند، و از دین، وطن، سرزمین و حیثیتشان دفاع نمایند، و بزرگتر یندر س عملیبر ایهمه کسان ینو دکه تجاوز بر مصرر ابه سر میپرو رانند.

پس قدر مناسب است تا ما دو بار هبه هم مجالات زندگی خویش را ابه دست آور دنیپروزیو کامیابیبر و حیثیت واقعیر مضانبر گردیم، و ارکان حقو عدالترا اتقویتبخشیم، و از سرزمینو ابرو و کر امتدفاع نماییم، تا که ملت ما جایگاهو هیبتاصلی خویش میان ملت های دیگر

(۸)

ادوبار هبه دستيابورند، دستر سيبهاينجاياگاهجز بهيکپار چگيو اتفاقوا اجتماعدرا
طرفحقو هدفواحدبامزيدکار وتلاشوز حمتمتحققنميشود.
اللهمبارکنا فيشعبانوبلغانرمضان، وتقبلهمنايار بالعالمين.